НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт з комп'ютерного практикуму №3

«Побудова імітаційної моделі системи з використанням формалізму

моделі масового обслуговування.»

роботи з дисципліни: « Моделювання систем »

Студент: Мєшков Андрій Ігорович
Група: <u>III-15</u>
Викладач: асистент Дифучин А. Ю.

Завдання

- 1. Реалізувати універсальний алгоритм імітації моделі масового обслуговування з багатоканальним обслуговуванням, з вибором маршруту за пріоритетом або за заданою ймовірністю. **30 балів.**
- 2. Для наступного тексту задачі скласти формалізовану модель масового обслуговування та реалізувати її з використанням побудованого універсального алгоритму (30 балів):

У банку для автомобілістів є два віконця, кожне з яких обслуговується одним касиром і має окрему під'їзну смугу. Обидві смуги розташовані поруч. З попередніх спостережень відомо, що інтервали часу між прибуттям клієнтів у годину пік розподілені експоненційно з математичним очікуванням, рівним 0,5 од. часу. Через те, що банк буває переобтяжений тільки в годину пік, то аналізується тільки цей період. Тривалість обслуговування в обох касирів однакова і розподілена експоненційно з математичним очікуванням, рівним 0,3 од. часу. Відомо також, що при рівній довжині черг, а також при відсутності черг, клієнти віддають перевагу першій смузі. В усіх інших випадках клієнти вибирають більш коротку чергу. Після того, як клієнт в'їхав у банк, він не може залишити його, доки не буде обслугований. Проте він може перемінити чергу, якщо стоїть останнім і різниця в довжині черг при цьому складає не менше двох автомобілів. Через обмежене місце на кожній смузі може знаходитися не більш трьох автомобілів. У банку, таким чином, не може знаходитися більш восьми автомобілів, включаючи автомобілі двох клієнтів, що обслуговуються в поточний момент касиром. Якщо місце перед банком заповнено до границі, то клієнт, що прибув, вважається втраченим, тому що він відразу ж виїжджає. Початкові умови такі: 1) обидва касири зайняті, тривалість обслуговування нормально розподілена для кожного касира математичним очікуванням, рівним 1 од. часу, і середньоквадратичним відхиленням, рівним 0,3 од. часу; 2) прибуття першого клієнта заплановано на момент часу 0,1 од. часу; 3) у кожній черзі очікують по два автомобіля.

Визначити такі величини: 1) середнє завантаження кожного касира; 2) середнє число клієнтів у банку; 3) середній інтервал часу між від'їздами клієнтів від вікон; 4) середній час перебування клієнта в банку; 5) середнє число клієнтів у кожній черзі; 6) відсоток клієнтів, яким відмовлено в обслуговуванні; 7) число змін під'їзних смуг.

3. Для наступного тексту задачі скласти формалізовану модель масового обслуговування та реалізувати її з використанням побудованого універсального алгоритму (40 балів):

У лікарню поступають хворі таких трьох типів: 1) хворі, що пройшли попереднє обстеження і направлені на лікування; 2) хворі, що

бажають потрапити в лікарню, але не пройшли повністю попереднє обстеження; 3) хворі, які тільки що поступили на попереднє обстеження. Чисельні характеристики типів хворих наведені в таблиці:

Тип хворого	Відносна частота	Середній час реєстрації, хв
1	0,5	15
2	0,1	40
3	0,4	30

При надходженні в приймальне відділення хворий стає в чергу, якщо обидва чергових лікарі зайняті. Лікар, який звільнився, вибирає в першу чергу тих хворих, що вже пройшли попереднє обстеження. Після заповнення різноманітних форм у приймальне відділення хворі 1 типу ідуть прямо в палату, а хворі типів 2 і 3 направляються в лабораторію. Троє супровідних розводять хворих по палатах. Хворим не дозволяється направлятися в палату без супровідного. Якщо всі супровідні зайняті, хворі очікують їхнього звільнення в приймальному відділенні. Як тільки хворий доставлений у палату, він вважається таким, що завершив процес прийому до лікарні.

Хворі, що спрямовуються в лабораторію, не потребують супроводу. Після прибуття в лабораторію хворі стають у чергу в реєстратуру. Після реєстрації вони ідуть у кімнату очікування, де чекають виклику до одного з двох лаборантів. Після здачі аналізів хворі або повертаються в приймальне відділення (якщо їх приймають у лікарню), або залишають лікарню (якщо їм було призначено тільки попереднє обстеження). Після повернення в приймальне відділення хворий, що здав аналізи, розглядається як хворий типу 1.

У наступній таблиці приводяться дані по тривалості дій (хв):

Величина	Розподіл
Час між прибуттями в приймальне	Експоненціальний з
відділення	математичним сподіванням 15
Час слідування в палату	Рівномірне від 3 до 8
Час слідування з приймального	Рівномірне від 2 до 5
відділення в лабораторію або з	
лабораторії в приймальне відділення	
Час обслуговування в реєстратуру	Ерланга з математичним
лабораторії	сподіванням 4,5 і <i>k</i> =3
Час проведення аналізу в лабораторії	Ерланга з математичним
	сподіванням 4 і <i>k</i> =2

Визначити час, проведений хворим у системі, тобто інтервал часу, починаючи з надходження і закінчуючи доставкою в палату (для хворих типу 1 і 2) або виходом із лабораторії (для хворих типу 3). Визначити також інтервал між прибуттями хворих у лабораторію.

Хід роботи

Задача 2:

Модифікуємо модель та створимо екземпляр, що вирішує задачу.

```
private func bank() -> Model {
        let create = Create(name: "create", delay: 0.5)
        let window1 = Process(name: "window1", delays: [0.3])
        let window2 = Process(name: "window2", delays: [0.3])
        create.transfer = PriorityTransferWithQueueCheck(elements: [
            ElementWithPriority(element: window1, priority:
PriorityConstant.hight),
            ElementWithPriority(element: window2, priority: PriorityConstant.low)
        ])
        window1.queue = RelatedQueue(relatedProcesses: [window2],
minimumTransitionDifference: 2, maxLength: 3)
        window2.queue = RelatedQueue(relatedProcesses: [window1],
minimumTransitionDifference: 2, maxLength: 3)
        create.distribution = .exp
        window1.distribution = .exp
        window2.distribution = .exp
        let firstTimeNext = abs(FunRand.norm(timeaverage: 1, timeDeviation: 0.3))
        window1.devices[0].tNext = firstTimeNext
        window1.devices[0].state = .working
        let secondTimeNext = abs(FunRand.norm(timeaverage: 1, timeDeviation: 0.3))
        window2.devices[0].tNext = secondTimeNext
        window2.devices[0].state = .working
        create.devices[0].tNext = 0.1
        try! window1.queue.add(Task())
        try! window1.gueue.add(Task())
        try! window2.queue.add(Task())
        try! window2.queue.add(Task())
        return Model(elements: [create, window1, window2], resultsPrinter:
bankResultsPrinter)
    }
```

Реалізуємо перехід з пріоритетом.

```
class PriorityTransferWithQueueCheck: Transfer {
    let elements: [ElementWithPriority]
    init(elements: [ElementWithPriority]) {
        self.elements = elements
    func goNext(for task: Task) {
        let elementsWithEmptyDevice = self.elements.filter({ $0.element.state ==
.free })
        if let maxElement = elementsWithEmptyDevice.max(by: { $0.priority.value <</pre>
$1.priority.value }) {
            elementsWithEmptyDevice.filter({ $0.priority.value ==
maxElement.priority.value }).randomElement()?.element.inAct(task: task)
            return
        let minQueueLength = self.elements.compactMap { element in
            if element.element.canAccept {
                return element.element.queueLength
            } else {
                return nil
        } min()
        let elementsWithEmptyQueue = self.elements.filter({ $0.element.queueLength
== minQueueLength && $0.element.canAccept })
        if let maxElement = elementsWithEmptyQueue.max(by: { $0.priority.value <</pre>
$1.priority.value }) {
            elementsWithEmptyQueue.filter({ $0.priority.value ==
maxElement.priority.value }).randomElement()?.element.inAct(task: task)
            return
        elements.max(by: { $0.priority.value < $1.priority.value</pre>
})?.element.inAct(task: task)
```

Реалізуємо чергу, що дозволяє переїзди машин.

```
class RelatedQueue: Queue {
    let relatedProcesses: [Process]
    let minimumTransitionDifference: Int
    init(relatedProcesses: [Process], minimumTransitionDifference: Int, maxLength:
Int) {
        self.relatedProcesses = relatedProcesses
        self.minimumTransitionDifference = minimumTransitionDifference
        super.init(maxLength: maxLength)
    override func remove() throws -> Task {
        let result = try super.remove()
        outerloop: while status != .full {
            for process in relatedProcesses {
                if process.queue.status != .full && currentLength +
minimumTransitionDifference <= process.queue.currentLength {</pre>
                    let newTask = try process.queue.remove()
                    try add(newTask)
                    relatedCount += 1
                    continue outerloop
            break
        return result
```

Винесемо виведення результатів в окрему логіку.

```
import Foundation

class ResultsPrinter {

    private let processResultsConfig: [ProcessResultsOption]
    private let createResultsConfig: [CreateResultsOption]
    private let modelResultsConfig: [ModelResultsOption]

    init(processResultsConfig: [ProcessResultsOption], createResultsConfig:
[CreateResultsOption], modelResultsConfig: [ModelResultsOption]) {
        self.processResultsConfig = processResultsConfig
        self.modelResultsConfig = modelResultsConfig
        self.createResultsConfig = createResultsConfig
    }

func printModelResults(_ model: Model) {
    print("[Result of work model]")
```

```
modelResultsConfig.forEach({ printModelResult(model, option: $0) })
    private func printModelResult( model: Model, option: ModelResultsOption) {
        switch option {
        case .averageTasksInModel:
            print("average tasks in model = \((model.tasksInModel / model.tCurr)")
        case .averageTimeBetweenTaskCompletions:
            print("average time between task completions =
\(Double(model.processCount) * model.tCurr / Double(model.tasksCompleted))")
        case .averageTimeTasksSpendsInModel:
            print("average time tasks spends in model = \((model.tasksInModel / )
Double(model.tasksCompleted))") // Формула Літтла
        case .failureProbability:
            print("failure probability = \(model.failureProbability)")
        case .relatedCount:
            print("related count = \((model.relatedCount)")
    func printCreateResults(_ create: Create) {
        print("[Result of work \(create.name)]")
        createResultsConfig.forEach({ printCreateResult(create, option: $0) })
    private func printCreateResult(_ create: Create, option: CreateResultsOption) {
        switch option {
        case .quantity:
            print("quantity = \(create.quantity)")
    func printProcessResults(_ process: Process) {
        print("[Result of work \(process.name)]")
        processResultsConfig.forEach({ printProcessResult(process, option: $0) })
    private func printProcessResult(_ process: Process, option:
ProcessResultsOption) {
        switch option {
        case .quantity:
            print("quantity = \((process.quantity)")
        case .averageQueueLength:
            print("average length of queue = \((process.averageQueue / ))
process.tCurr)")
        case .failureProbability:
            print("failure probability = \(Double(process.failure) /
Double(process.quantity + process.failure))")
        case .averageLoadDevice:
            print("average load device = \(process.loadTime / process.tCurr)")
        case .averageWorkingDevice:
```

Отримаємо результат.

```
-----RESULTS------
[Result of work model]
average tasks in model = 0.691849104995896
average time between task completions = 1.0147638370961962
average time tasks spends in model = 0.3510317262386023
failure probability = 0.0005073566717402334
related count = 11
[Result of work create]
quantity = 1971
[Result of work window1]
quantity = 1347
average load device = 0.42155108570793837
average length of queue = 0.06489559983798346
[Result of work window2]
quantity = 628
average load device = 0.18741890538572833
average length of queue = 0.017983514064245802
Program ended with exit code: 0
```

Задача 3

```
private func hospital() -> Model {
        let create = MultitypeCreator(name: "create", delays: [
            MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 1.5, probability: 0.5),
            MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 4, probability: 0.1),
            MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 3, probability: 0.4)
        ])
        let receptionDepartment = Process(name: "reception department", delays:
[1.5, 1.5]
        let wayToWard = Process(name: "way to ward", delays: [0.55, 0.55, 0.55])
        let wayToLaboratory = UnlimitedProcess(name: "way to laboratory", delay:
0.35)
        let registry = Process(name: "registry", delays: [0.45])
        let laboratory = Process(name: "laboratory", delays: [0.4, 0.4])
        let wayToReception = UnlimitedProcess(name: "way to reception", delay:
0.35)
        create.transfer = SoloTransfer(nextElement: receptionDepartment)
        receptionDepartment.transfer = CustomTransfer { task in
            if task.typeId == 1 {
                return wayToWard
            } else {
                return wayToLaboratory
        wayToLaboratory.transfer = SoloTransfer(nextElement: registry)
        registry.transfer = SoloTransfer(nextElement: laboratory)
        laboratory.transfer = CustomTransfer { task in
            if task.typeId == 2 {
                task.typeId = 1
                return wayToReception
            return nil
        wayToReception.transfer = SoloTransfer(nextElement: receptionDepartment)
        receptionDepartment.queue = PriorityQueue(maxLength: .max, priorityCheck: {
newTask, oldTask in
            newTask.typeId == 1 && oldTask.typeId != 1
        wayToWard.queue = Queue(maxLength: .max)
        wayToLaboratory.queue = Queue(maxLength: .max)
        registry.queue = Queue(maxLength: .max)
        laboratory.queue = Queue(maxLength: .max)
        wayToReception.queue = Queue(maxLength: .max)
        create.distribution = .exp
        wayToWard.distribution = .norm
```

```
wayToWard.setDelayDev(0.25)
    wayToLaboratory.distribution = .norm
    wayToLaboratory.setDelayDev(0.15)
    registry.distribution = .erlanga
    registry.setErlangaValue(3)
    laboratory.distribution = .erlanga
    laboratory.setErlangaValue(2)
    wayToReception.distribution = .norm
    wayToReception.setDelayDev(0.15)

    return Model(elements: [create, receptionDepartment, wayToWard,
wayToLaboratory, registry, laboratory, wayToReception], resultsPrinter:
hospitalResultsPrinter)
}
```

Реалізуємо Create, що генерує різні типи задач.

```
class MultitypeCreator: Create {
    init(name: String, delays: [MultuitypeCreatorProbabilities]) {
        super.init(name: name, delay: delays[0].delay)
        devices = [MultuitypeCreatorDevice(delays: delays, distribution:
distribution)]
        devices[0].tNext = 0
    }
}
```

```
class MultuitypeCreatorDevice: Device {
    private let delays: [MultuitypeCreatorProbabilities]
    private var nextType = 1
    init(delays: [MultuitypeCreatorProbabilities], distribution: Method) {
        self.delays = delays
        super.init(delay: delays[0].delay, distribution: distribution)
    override var delay: Double {
        let newAverageDelay = generatedNextDelay
        var delay = newAverageDelay
        switch distribution {
        case .exp:
            delay = FunRand.exp(timeaverage: newAverageDelay)
        case .norm:
            delay = FunRand.norm(timeaverage: newAverageDelay, timeDeviation:
delayDev)
        case .unif:
           delay = FunRand.unif(timeMin: newAverageDelay, timeMax: delayDev)
```

```
case .erlanga:
            delay = FunRand.erlanga(timeaverage: newAverageDelay, k: erlangaValue)
        return delay
    private var generatedNextDelay: Double {
        var randomValue = Double.random(in: 0...<delays.reduce(0.0, { $0 +</pre>
$1.probability }))
        for index in 0..<delays.count {</pre>
            let probability = delays[index]
            if randomValue < probability.probability {</pre>
                nextType = index + 1
                return probability.delay
            } else {
                randomValue -= probability.probability
        return 0
    override func outAct() -> Task {
        state = .free
        return Task(typeId: nextType)
struct MultuitypeCreatorProbabilities {
    let delay: Double
    let probability: Double
```

Реалізуємо процес з необмеженою кількістю пристроїв

```
class UnlimitedProcess: Process {
    private let constDelay: Double

    init(name: String, delay: Double) {
        constDelay = delay
        super.init(name: name, delays: [constDelay])
    }

    override var canAccept: Bool {
        return true
    }

    override var state: State {
            .free
    }
}
```

```
override func inAct(task: Task) {
    if !devices.contains(where: { $0.state == .free }) {
        devices.append(Device(delay: constDelay, distribution: distribution))
    }
    super.inAct(task: task)
}
```

Реалізуємо перехід з гнучкою умовою

```
class CustomTransfer: Transfer {
    private let nextElement: (Task) -> Element?
    init(nextElement: @escaping (Task) -> Element?) {
        self.nextElement = nextElement
    }
    func goNext(for task: Task) {
        let element = nextElement(task)
        element?.inAct(task: task)
    }
}
```

Реалізуємо чергу з пріоритетом

Отримаємо результати

```
-----RESULTS-----
[Result of work model]
average time tasks spends in model = 3.3345094859730575
[Result of work create]
quantity = 457
[Result of work reception department]
quantity = 501
average length of queue = 0.2082824602579116
average time between task completions = 4.011340687416294
[Result of work way to ward]
quantity = 301
average length of queue = 1.5293057395062033e-06
average time between task completions = 10.015025005293506
[Result of work way to laboratory]
quantity = 202
average length of queue = 0.0
average time between task completions = 14.92337884452151
[Result of work registry]
quantity = 202
average length of queue = 0.033404133834031145
average time between task completions = 4.974459614840503
[Result of work laboratory]
quantity = 203
average length of queue = 0.0001975478048623621
average time between task completions = 9.899909775347602
[Result of work way to reception]
quantity = 44
average length of queue = 0.0
average time between task completions = 22.837291868131402
```

ВИСНОВКИ

У результаті виконання практичної роботи було модифіковано модель. Створено моделі для розв'язання поставлених задач. Протестовано моделі.

ЛІСТИНГ КОДУ

```
--- main.swift ---
import Foundation
let model = ModelFactory().makeModel(.priorityTest)
model.simulate(timeModeling: 1000)
--- Model/.DS Store ---
--- Model/Element/Process.swift ---
import Foundation
class Process: Element {
  var queue = Queue(maxLength: .max)
  private(set) var failure = 0
  private(set) var averageQueue = 0.0
  private(set) var loadTime = 0.0
  private(set) var workingDevicesCount = 0.0
  private(set) var tasksInWorkCount = 0.0
  init(name: String, delays: [Double]) {
     super.init(nameOfElement: name, delays: delays)
  }
  override var canAccept: Bool {
     queue.status != .full
  }
  override var queueLength: Int {
    queue.currentLength
  }
  override var queueRelatedCount: Int {
     return queue.relatedCount
  }
  override func inAct(task: Task) {
     switch state {
```

```
case .free:
       devices.first(where: {$0.state == .free})?.inAct(task: task)
     case .working:
       do {
          try queue.add(task)
       } catch {
          failure += 1
       }
     }
  }
  override func outAct() {
     super.outAct()
     let outTasks = devices.filter({ $0.tNext == tCurr }).map({ $0.outAct() })
     (0..<outTasks.count).forEach({ index in
       do {
          if queue.currentLength > 0 {
            let newTask = try queue.remove()
            devices.first(where: {$0.state == .free})?.inAct(task: newTask)
          } else {
            devices.filter({ $0.state == .free }).forEach({ $0.tNext = .infinity })
          transfer?.goNext(for: outTasks[index])
       } catch {
          print(error)
     })
  override func printInfo() {
     super.printInfo()
     print("failure = \((failure)\)")
  }
  override func doStatisctic(delta: Double) {
     averageQueue += Double(queue.currentLength) * delta
     if devices.filter(\{ \$0.state == .working \}).count > 0 \{
       loadTime += delta
     workingDevicesCount += Double(devices.filter({ $0.state == .working
}).count) * delta
     tasksInWorkCount += Double(devices.filter({ $0.state == .working }).count
+ queueLength) * delta
```

```
}
}
--- Model/Element/UnlimitedProcess.swift ---
import Foundation
class UnlimitedProcess: Process {
  private let constDelay: Double
  init(name: String, delay: Double) {
     constDelay = delay
     super.init(name: name, delays: [constDelay])
  }
  override var canAccept: Bool {
     return true
  override var state: State {
     .free
  override func inAct(task: Task) {
     if !devices.contains(where: { $0.state == .free }) {
       devices.append(Device(delay: constDelay, distribution: distribution))
    super.inAct(task: task)
}
--- Model/Element/Element.swift ---
import Foundation
class Element {
```

```
private static var nextID = 0
  let name: String
  var distribution = Method.exp {
    didSet {
       devices.forEach({ $0.distribution = distribution })
  }
  private(set) var quantity = 0
  var tCurr = 0.0 {
    didSet {
       devices.forEach({ $0.tCurr = tCurr })
  var transfer: Transfer?
  let id: Int
  var devices: [Device]
  init(nameOfElement: String, delays: [Double]) {
    id = Element.nextID
    Element.nextID += 1
    name = nameOfElement
    devices = []
    delays.forEach({
                          devices.append(Device(delay:
                                                                    distribution:
                                                            $0,
distribution)) })
  }
  var canAccept: Bool {
    return true
  }
  var queueLength: Int {
    return 0
  var queueRelatedCount: Int {
    return 0
  var tNext: Double {
    devices.map({ $0.tNext }).min()!
```

```
}
            var state: State {
                      if devices.filter({ $0.state == .free }).count > 0 {
                                  return .free
                       } else {
                                  return .working
            }
           func inAct(task: Task) {
            }
           func outAct() {
                      quantity += 1
           func printInfo() {
                      print("\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normalfont{"}\normal
(tNext)")
           func doStatisctic(delta: Double) {
            }
           func setDelayDev(_ value: Double) {
                       devices.forEach({ $0.delayDev = value })
            }
           func setErlangaValue( value: Int) {
                       devices.forEach({ $0.erlangaValue = value })
enum Method {
           case exp, norm, unif, erlanga
enum State: String {
           case working, free
```

```
}
--- Model/Element/MultitypeCreator.swift ---
import Foundation
class MultitypeCreator: Create {
  init(name: String, delays: [MultuitypeCreatorProbabilities]) {
     super.init(name: name, delay: delays[0].delay)
     devices
                    [MultuitypeCreatorDevice(delays:
                                                         delays,
                                                                   distribution:
distribution)]
     devices[0].tNext = 0
}
--- Model/Element/Create.swift ---
import Foundation
class Create: Element {
  init(name: String, delay: Double) {
     super.init(nameOfElement: name, delays: [delay])
     devices[0].tNext = 0
  }
  override func outAct() {
     super.outAct()
     let newTask = devices[0].outAct()
     devices[0].tNext += devices[0].delay
     transfer?.goNext(for: newTask)
--- Model/Transfer/PriorityTransferWithQueueCheck.swift ---
import Foundation
class PriorityTransferWithQueueCheck: Transfer {
```

```
let elements: [ElementWithPriority]
  init(elements: [ElementWithPriority]) {
    self.elements = elements
  func goNext(for task: Task) {
    let elementsWithEmptyDevice = self.elements.filter({ $0.element.state ==
.free })
    if let maxElement = elementsWithEmptyDevice.max(by: { $0.priority.value
< $1.priority.value }) {
       elementsWithEmptyDevice.filter({
                                                  $0.priority.value
maxElement.priority.value }).randomElement()?.element.inAct(task: task)
       return
    let minQueueLength = self.elements.compactMap { element in
       if element.element.canAccept {
         return element.element.queueLength
       } else {
         return nil
     }.min()
               elementsWithEmptyQueue
                                                          self.elements.filter({
$0.element.queueLength == minQueueLength && $0.element.canAccept })
    if let maxElement = elementsWithEmptyQueue.max(by: { $0.priority.value
< $1.priority.value }) {
       elementsWithEmptyQueue.filter({
                                                  $0.priority.value
maxElement.priority.value }).randomElement()?.element.inAct(task: task)
       return
    elements.max(by:
                                 $0.priority.value
                                                             $1.priority.value
                                                       <
})?.element.inAct(task: task)
}
--- Model/Transfer/SoloTransfer.swift ---
import Foundation
```

```
class SoloTransfer: Transfer {
  let nextElement: Element
  init(nextElement: Element) {
     self.nextElement = nextElement
  }
  func goNext(for task: Task) {
     nextElement.inAct(task: task)
}
--- Model/Transfer/CustomTransfer.swift ---
import Foundation
class CustomTransfer: Transfer {
  private let nextElement: (Task) -> Element?
  init(nextElement: @escaping (Task) -> Element?) {
     self.nextElement = nextElement
  }
  func goNext(for task: Task) {
     let element = nextElement(task)
     element?.inAct(task: task)
  }
}
--- Model/Transfer/PriorotyTransfer.swift ---
import Foundation
class PriorotyTransfer: Transfer {
```

```
let elements: [ElementWithPriority]
  init(elements: [ElementWithPriority]) {
    self.elements = elements
  func goNext(for task: Task) {
    let elementsWithEmptyDevice = self.elements.filter({ $0.element.state ==
.free })
    if let maxElement = elementsWithEmptyDevice.max(by: { $0.priority.value
< $1.priority.value }) {
       elementsWithEmptyDevice.filter({
                                                   $0.priority.value
maxElement.priority.value \}).randomElement()?.element.inAct(task: task)
       return
    let
               elementsWithEmptyQueue
                                                           self.elements.filter({
$0.element.canAccept })
    if let maxElement = elementsWithEmptyQueue.max(by: { $0.priority.value
< $1.priority.value }) {
       elementsWithEmptyQueue.filter({
                                                   $0.priority.value
maxElement.priority.value }).randomElement()?.element.inAct(task: task)
       return
                                  $0.priority.value
    elements.max(by:
                                                               $1.priority.value
                                                        <
})?.element.inAct(task: task)
}
--- Model/Transfer/TranferWithProbability.swift ---
import Foundation
class TranferWithProbability: Transfer {
  let probabilities: [TransferProbability]
  let maxProbability: Double
  init(probabilities: [TransferProbability]) {
    self.probabilities = probabilities
    maxProbability = probabilities.reduce(0.0, \{ \$0 + \$1.probability \})
```

```
}
  func goNext(for task: Task) {
     let number = Double.random(in: 0..<maxProbability)</pre>
     var currentProbability = 0.0
     for probability in probabilities {
       currentProbability += probability.probability
       if currentProbability > number {
          probability.nextElement.inAct(task: task)
          break
       }
    }
}
--- Model/Transfer/Transfer.swift ---
import Foundation
protocol Transfer {
  func goNext(for task: Task)
}
--- Model/Transfer/Model/Probability.swift ---
import Foundation
struct TransferProbability {
  let probability: Double
  let nextElement: Element
}
--- Model/Transfer/Model/Priority.swift ---
import Foundation
struct ElementWithPriority {
```

```
let element: Element
  let priority: Prioroty
}
protocol Prioroty {
  var value: Int { get }
}
extension Int: Prioroty {
  var value: Int {
     self
enum PriorityConstant: Prioroty {
  case low, medium, hight
  var value: Int {
     switch self {
     case .low:
       return 0
     case .medium:
       return 50
     case .hight:
       return 100
  }
}
--- Model/Calc/FunRand.swift ---
import Foundation
class FunRand {
  private class var generateA: Double {
     var a = Double.random(in: 0..<1)
     while a == 0 {
       a = Double.random(in: 0..<1)
```

```
return a
  class func exp(timeaverage: Double) -> Double {
    var a = generateA
    a = -timeaverage * log(a)
    return a
  }
  class func unif(timeMin: Double, timeMax: Double) -> Double {
    var a = generateA
    a = timeMin + a * (timeMax - timeMin)
    return a
  }
  class func norm(timeaverage: Double, timeDeviation: Double) -> Double {
    timeaverage + timeDeviation * Double.random(in: -1...1)
  class func erlanga(timeaverage: Double, k: Int) -> Double {
    (0..<k).reduce(0.0, { prevValue, _ in
       prevValue + exp(timeaverage: timeaverage)
    })
  }
}
--- Model/Task/Task.swift ---
import Foundation
class Task {
  let id = UUID()
  var typeId: Int
  init(typeId: Int = 1) {
    self.typeId = typeId
```

```
}
--- Model/Model.swift ---
import Foundation
class Model {
  private var tNext = 0.0
  private(set) var tCurr = 0.0
  private var event = 0
  private let elements: [Element]
  private(set) var tasksInModel = 0.0
  private let resultsPrinter: ResultsPrinter
  init(elements: [Element], resultsPrinter: ResultsPrinter) {
     self.resultsPrinter = resultsPrinter
     self.elements = elements
  }
  var tasksCompleted: Int {
     return elements.filter({ $0 is Create }).reduce(0, { $0 + $1.quantity })
  var processCount: Int {
     return elements.filter({ $0 is Process }).count
  }
  var failureProbability: Double {
     let failures = elements.filter({ $0 is Process }).reduce(0, { $0 + ($1 as!)}
Process).failure })
     let createdElements = elements.filter({ $0 is Create }).reduce(0, { $0 +
$1.quantity \})
     return Double(failures) / Double(createdElements)
  }
  var relatedCount: Int {
     return elements.reduce(0, { $0 + $1.queueRelatedCount })
```

```
func simulate(timeModeling: Double) {
  while tCurr < timeModeling {
    tNext = Double.infinity
    elements.forEach { element in
       if element.tNext < tNext {
         tNext = element.tNext
    elements.forEach({ $0.doStatisctic(delta: tNext - tCurr) })
    doStatistic()
    tCurr = tNext
    elements.forEach({ $0.tCurr = tCurr })
    elements.forEach { element in
       if element.tNext == tCurr {
         element.outAct()
         print("It's time for event in \(element.name\) time = \(tCurr\)")
    elements.forEach({ $0.printInfo() })
  printResult()
private func doStatistic() {
  calculateTasksInModel()
private func calculateTasksInModel() {
  var tasks = elements.reduce(0, \{ \$0 + \$1.queueLength \})
  elements.forEach { element in
    tasks += element.devices.filter({ $0.state == .working }).count
  tasksInModel += Double(tasks) * (tNext - tCurr)
private func printResult() {
  print("\n-----\n")
  resultsPrinter.printModelResults(self)
  print("")
  elements.forEach { element in
    if let process = element as? Process {
       resultsPrinter.printProcessResults(process)
     } else if let create = element as? Create {
```

```
resultsPrinter.printCreateResults(create)
       print("")
}
--- Model/Queue/RelatedQueue.swift ---
import Foundation
class RelatedQueue: Queue {
  let relatedProcesses: [Process]
  let minimumTransitionDifference: Int
                                         minimumTransitionDifference:
  init(relatedProcesses:
                           [Process],
                                                                            Int,
maxLength: Int) {
     self.relatedProcesses = relatedProcesses
     self.minimumTransitionDifference = minimumTransitionDifference
     super.init(maxLength: maxLength)
  }
  override func remove() throws -> Task {
     let result = try super.remove()
     outerloop: while status != .full {
       for process in relatedProcesses {
         if
               process.queue.status
                                             .full
                                                     &&
                                       !=
                                                            currentLength
                                                                              +
minimumTransitionDifference <= process.queue.currentLength {</pre>
            let newTask = try process.queue.remove()
            try add(newTask)
            relatedCount += 1
            continue outerloop
       break
     return result
```

```
--- Model/Queue/PriorityQueue.swift ---
import Foundation
class PriorityQueue: Queue {
  private let priorityCheck: (Task, Task) -> Bool
  init(maxLength: Int, priorityCheck: @escaping (Task, Task) -> Bool) {
     self.priorityCheck = priorityCheck
     super.init(maxLength: maxLength)
  }
  override func add( task: Task) throws {
     guard currentLength < maxLength else {</pre>
       throw QueueError.queueFill
     if tasks.isEmpty {
       tasks.append(task)
       return
     }
     var isInsert = false
     for taskIndex in 0..<tasks.count {
       if priorityCheck(task, tasks[taskIndex]) {
          isInsert = true
          tasks.insert(task, at: taskIndex)
          break
       }
     if !isInsert {
       tasks.append(task)
  }
}
--- Model/Queue/Queue.swift ---
```

import Foundation

```
class Queue {
  var tasks = [Task]()
  let maxLength: Int
  var relatedCount = 0
  init(maxLength: Int) {
    self.maxLength = maxLength
  }
  var currentLength: Int {
    tasks.count
  }
  var status: QueueStatus {
    if currentLength == 0 {
       return .empty
    if currentLength < maxLength {
       return .withTasks
    return .full
  }
  func add( task: Task) throws {
    guard currentLength < maxLength else {</pre>
       throw QueueError.queueFill
    tasks.append(task)
  }
  @discardableResult
  func remove() throws -> Task {
    guard currentLength > 0 else {
       throw QueueError.queryEmpty
    return tasks.remove(at: 0)
}
enum QueueError: Error {
```

```
case queueFill, queryEmpty
}
enum QueueStatus {
  case full, empty, with Tasks
--- Model/Device/MultuitypeCreatorDevice.swift ---
import Foundation
class MultuitypeCreatorDevice: Device {
  private let delays: [MultuitypeCreatorProbabilities]
  private var nextType = 1
  init(delays: [MultuitypeCreatorProbabilities], distribution: Method) {
    self.delays = delays
    super.init(delay: delays[0].delay, distribution: distribution)
  }
  override var delay: Double {
    let newAverageDelay = generatedNextDelay
    var delay = newAverageDelay
    switch distribution {
    case .exp:
       delay = FunRand.exp(timeaverage: newAverageDelay)
    case .norm:
       delay = FunRand.norm(timeaverage: newAverageDelay, timeDeviation:
delayDev)
    case .unif:
       delay = FunRand.unif(timeMin: newAverageDelay, timeMax: delayDev)
    case .erlanga:
       delay
                    FunRand.erlanga(timeaverage: newAverageDelay,
                                                                           k:
erlangaValue)
    return delay
  }
  private var generatedNextDelay: Double {
    var randomValue = Double.random(in: 0..<delays.reduce(0.0, { $0 +
$1.probability \}))
```

```
for index in 0..<delays.count {
       let probability = delays[index]
       if randomValue < probability.probability {
          nextType = index + 1
          return probability.delay
       } else {
          randomValue -= probability.probability
     return 0
  override func outAct() -> Task {
     state = .free
     return Task(typeId: nextType)
  }
}
struct MultuitypeCreatorProbabilities {
  let delay: Double
  let probability: Double
}
--- Model/Device/Device.swift ---
import Foundation
class Device {
  var tNext = 0.0
  private let delayaverage: Double
  var tCurr = 0.0
  var state = State.free
  var currentTask: Task?
  var distribution: Method
  var delayDev = 0.0
  var erlangaValue = 0
  var delay: Double {
     var delay = delayaverage
     switch distribution {
```

```
case .exp:
       delay = FunRand.exp(timeaverage: delayaverage)
    case .norm:
       delay = FunRand.norm(timeaverage: delayaverage, timeDeviation:
delayDev)
    case .unif:
       delay = FunRand.unif(timeMin: delayaverage, timeMax: delayDev)
    case .erlanga:
       delay = FunRand.erlanga(timeaverage: delayaverage, k: erlangaValue)
    return delay
  init(delay: Double, distribution: Method) {
    self.delayaverage = delay
    self.distribution = distribution
  }
  func inAct(task: Task) {
    state = .working
    tNext = tCurr + delay
    currentTask = task
  }
  func outAct() -> Task {
    state = .free
    if let result = currentTask {
       currentTask = nil
       return result
     } else {
       return Task()
  }
}
--- Model/ResultsPrinter/ResultsOption.swift ---
import Foundation
enum ProcessResultsOption {
```

```
case quantity, averageQueueLength, failureProbability, averageLoadDevice,
averageWorkingDevice,
                                                       averageTasksInWork,
averageTimeBetweenTaskCompletions
enum CreateResultsOption {
  case quantity
enum ModelResultsOption {
           averageTasksInModel,
                                      averageTimeBetweenTaskCompletions,
averageTimeTasksSpendsInModel, failureProbability, relatedCount
--- Model/ResultsPrinter/ResultsPrinter.swift ---
import Foundation
class ResultsPrinter {
  private let processResultsConfig: [ProcessResultsOption]
  private let createResultsConfig: [CreateResultsOption]
  private let modelResultsConfig: [ModelResultsOption]
  init(processResultsConfig:
                              [ProcessResultsOption],
                                                        createResultsConfig:
[CreateResultsOption], modelResultsConfig: [ModelResultsOption]) {
    self.processResultsConfig = processResultsConfig
    self.modelResultsConfig = modelResultsConfig
    self.createResultsConfig = createResultsConfig
  }
  func printModelResults( model: Model) {
    print("[Result of work model]")
    modelResultsConfig.forEach({ printModelResult(model, option: $0) })
  private func printModelResult( model: Model, option: ModelResultsOption)
{
    switch option {
    case .averageTasksInModel:
       print("average tasks in model = \((model.tasksInModel / model.tCurr)")
    case .averageTimeBetweenTaskCompletions:
```

```
print("average
                           time
                                     between
                                                   task
                                                             completions
\(Double(model.processCount)
                                                       model.tCurr
Double(model.tasksCompleted))")
    case .averageTimeTasksSpendsInModel:
       print("average time tasks spends in model = \((model.tasksInModel / )
Double(model.tasksCompleted))") // Формула Літтла
    case .failureProbability:
       print("failure probability = \( (model.failureProbability)")
    case .relatedCount:
       print("related count = \( (model.relatedCount)")
     }
  }
  func printCreateResults( create: Create) {
    print("[Result of work \((create.name)]")
    createResultsConfig.forEach({ printCreateResult(create, option: $0) })
  }
  private func printCreateResult( create: Create, option: CreateResultsOption)
    switch option {
    case .quantity:
       print("quantity = \((create.quantity)")
  }
  func printProcessResults( process: Process) {
    print("[Result of work \((process.name)]")
    processResultsConfig.forEach({ printProcessResult(process, option: $0) })
  }
                      printProcessResult(
  private
             func
                                                            Process,
                                                                         option:
                                               process:
ProcessResultsOption) {
    switch option {
    case .quantity:
       print("quantity = \( (process.quantity)")
    case .averageQueueLength:
       print("average
                                  of
                                                    \(process.averageQueue
                        length
                                       queue
process.tCurr)")
    case .failureProbability:
       print("failure
                         probability
                                                 \(Double(process.failure)
                                                                               /
Double(process.quantity + process.failure))")
    case .averageLoadDevice:
```

```
print("average load device = \( (process.loadTime / process.tCurr)")
    case .averageWorkingDevice:
       print("average working devices = \( (process.workingDevicesCount / )
process.tCurr)")
    case .averageTasksInWork:
                              in work = \(\(\process.tasksInWorkCount\)
       print("average tasks
process.tCurr)")
    case\ . average Time Between Task Completions:
       print("average
                          time
                                    between
                                                  task
                                                           completions
\(\(\)(Double(\)\process.devices.count\) * process.tCurr / Double(\)\(\)process.quantity\(\))")
}
--- Model/Factory/ModelFactory.swift ---
import Foundation
class ModelFactory {
  private let standartResultsPrinter = ResultsPrinter(
    processResultsConfig:
                                    [.quantity,
                                                        .averageQueueLength,
                                                      .averageWorkingDevice,
.failureProbability,
                          .averageLoadDevice,
.averageTasksInWork],
    createResultsConfig: [.quantity],
    modelResultsConfig: []
  private let bankResultsPrinter = ResultsPrinter(
    processResultsConfig:
                                     [.quantity,
                                                          .averageLoadDevice,
.averageQueueLength],
    createResultsConfig: [.quantity],
    modelResultsConfig:
                                                       [.averageTasksInModel,
.averageTimeBetweenTaskCompletions,
                                           .averageTimeTasksSpendsInModel,
.failureProbability, .relatedCount]
  private let hospitalResultsPrinter = ResultsPrinter(
    processResultsConfig:
                                                        .averageQueueLength,
                                    [.quantity,
.averageTimeBetweenTaskCompletions],
    createResultsConfig: [.quantity],
    modelResultsConfig: [.averageTimeTasksSpendsInModel]
  )
```

```
func makeModel( type: ModelType) -> Model {
    switch type {
    case .priorityTest:
       priorityTest()
    case .bank:
       bank()
    case .hospital:
       hospital()
  }
  private func priorityTest() -> Model {
    let create = Create(name: "create", delay: 1)
    let process1 = Process(name: "process1", delays: [5, 5, 5])
    let process2 = Process(name: "process2", delays: [1.8, 1.8])
    let process3 = Process(name: "process3", delays: [2])
    let process4 = Process(name: "process4", delays: [1])
    create.transfer = SoloTransfer(nextElement: process1)
    process1.transfer = SoloTransfer(nextElement: process2)
    process2.transfer = PriorityTransferWithQueueCheck(elements: [
       ElementWithPriority(element:
                                                 process3,
                                                                       priority:
PriorityConstant.hight),
       ElementWithPriority(element: process4, priority: PriorityConstant.low)
    1)
    process1.queue = Queue(maxLength: 1)
    process2.queue = Queue(maxLength: 5)
    process3.queue = Queue(maxLength: 5)
    process4.queue = Queue(maxLength: 1)
    create.distribution = .exp
     process 1. distribution = .exp
    process2.distribution = .exp
    process3.distribution = .exp
    process4.distribution = .exp
    return Model(elements: [create, process1, process2, process3, process4],
resultsPrinter: standartResultsPrinter)
  }
  private func bank() -> Model {
```

```
let create = Create(name: "create", delay: 0.5)
    let window1 = Process(name: "window1", delays: [0.3])
    let window2 = Process(name: "window2", delays: [0.3])
    create.transfer = PriorityTransferWithQueueCheck(elements: [
       ElementWithPriority(element:
                                               window1,
                                                                     priority:
PriorityConstant.hight),
       ElementWithPriority(element: window2, priority: PriorityConstant.low)
    ])
    window1.queue
                              RelatedQueue(relatedProcesses:
                                                                  [window2],
minimumTransitionDifference: 2, maxLength: 3)
    window2.queue
                              RelatedOueue(relatedProcesses:
                                                                  [window1],
minimumTransitionDifference: 2, maxLength: 3)
    create.distribution = .exp
    window1.distribution = .exp
    window2.distribution = .exp
    let firstTimeNext = abs(FunRand.norm(timeaverage: 1, timeDeviation: 0.3))
    window1.devices[0].tNext = firstTimeNext
    window1.devices[0].state = .working
    let secondTimeNext = abs(FunRand.norm(timeaverage: 1, timeDeviation:
(0.3)
    window2.devices[0].tNext = secondTimeNext
    window2.devices[0].state = .working
    create.devices[0].tNext = 0.1
    try! window1.queue.add(Task())
    try! window1.queue.add(Task())
    try! window2.queue.add(Task())
    try! window2.queue.add(Task())
    return Model(elements: [create, window1, window2], resultsPrinter:
bankResultsPrinter)
  }
  private func hospital() -> Model {
    let create = MultitypeCreator(name: "create", delays: [
       MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 1.5, probability: 0.5),
```

```
MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 4, probability: 0.1),
       MultuitypeCreatorProbabilities(delay: 3, probability: 0.4)
    let receptionDepartment = Process(name: "reception department", delays:
[1.5, 1.5]
    let wayToWard = Process(name: "way to ward", delays: [0.55, 0.55, 0.55])
    let wayToLaboratory = UnlimitedProcess(name: "way to laboratory", delay:
0.35)
    let registry = Process(name: "registry", delays: [0.45])
    let laboratory = Process(name: "laboratory", delays: [0.4, 0.4])
    let wayToReception = UnlimitedProcess(name: "way to reception", delay:
0.35)
    create.transfer = SoloTransfer(nextElement: receptionDepartment)
    receptionDepartment.transfer = CustomTransfer { task in
       if task.typeId == 1 {
         return wayToWard
       } else {
         return wayToLaboratory
       }
    wayToLaboratory.transfer = SoloTransfer(nextElement: registry)
    registry.transfer = SoloTransfer(nextElement: laboratory)
    laboratory.transfer = CustomTransfer { task in
       if task.typeId == 2 {
         task.typeId = 1
         return wayToReception
       return nil
    wayToReception.transfer
                                                   SoloTransfer(nextElement:
                                       =
receptionDepartment)
    receptionDepartment.queue
                                         PriorityQueue(maxLength:
                                                                        .max,
priorityCheck: { newTask, oldTask in
       newTask.typeId == 1 && oldTask.typeId!= 1
    wayToWard.queue = Queue(maxLength: .max)
    wayToLaboratory.queue = Queue(maxLength: .max)
    registry.queue = Queue(maxLength: .max)
    laboratory.queue = Queue(maxLength: .max)
    wayToReception.queue = Queue(maxLength: .max)
```

```
create.distribution = .exp
    wayToWard.distribution = .norm
    wayToWard.setDelayDev(0.25)
    wayToLaboratory.distribution = .norm
    wayToLaboratory.setDelayDev(0.15)
    registry.distribution = .erlanga
    registry.setErlangaValue(3)
    laboratory.distribution = .erlanga
    laboratory.setErlangaValue(2)
    wayToReception.distribution = .norm
    wayToReception.setDelayDev(0.15)
                                                               wayToWard,
            Model(elements:
                               [create, receptionDepartment,
    return
wayToLaboratory, registry,
                             laboratory, wayToReception], resultsPrinter:
hospitalResultsPrinter)
  }
}
enum ModelType {
  case priorityTest, bank, hospital
}
```